

Ilusat suve!

Ja ongi kohe käes jaanilauapäev, algupärase nimega leedolauapäev. Jaani(lau)päeva nimetus on kristlikku päritolu, püha ise hoopis vanem.

Leedotulele pidi minema igaüks, kelle jalg vähegi kandis. Minna tuli jalgsi. Kaasa oli vaja võtta tule jaoks vähemalt üks oksakegi. Tuld võis teha vaikselt oma perega või siis minna suurele tulele, mis süüdati kuskil avatud ja kõrgel kohal.

Leedo on suvine pööripüha, elurõõmu ja jõukogumise aeg, leedotuli on rõõmutuli.

Nüüdseks on sellest küll pigem saanud lärmaka lustimise tuli suure koguse õlle, grillvorstide ja valju "rahvaliku" muusikaga. Aga eks igaüks teabki ise kõige paremini, kuidas oma rõõmu väljendab ja suve tervitab.

Ja siis tuleb jaanipäev. Ehk leedopäev.

Astrid Lindgren oma raamatus "Väike Tjorven, Pootsman ja Mooses" kirjutab selle kohta nii: "Me kõnnime keset magusate lõhnade pilve, ümberringi lõhnavad kivirik ja harakputk, angervaks ja ristikhein, karikakrad õõtsuvad igal kraavipervel ja võililled helendavad rohu sees, kibuvitsaõite roosakas vinetus loortab meie kehvi halle kaljuseid künkaid ja lõhangus kasvavad võorasemad. Kõik õitseb, kõik lõhnab, kõikjal võimutseb suvi ning kõik käod kukuvad, kõik linnud laulavad ja vidistavad, maa rõõmustab ja mina koos temaga."

Rõõmustame meiega!

VIVIKA VESKI

LUGEJA KÜSIB

Auklikud maasikalehed

Ühed õgardid on teinud maasikalehed suureauguliseks, kuid ühtegi söödikut ma oma silmaga näinud pole. Teod need ei olnud, sest limajälgi pole jäänud. Kes nad olid või on ja kuidas neist jagu saada?

Vastab

VÄINO PALLUM

Neid suuri auke maasikalehtedesse sõid kindlasti maasika-lehemardikad. Neid ongi raske märgata, sest mardikad kukutavad lähenemise korral end taimelt maapinnale ning on seal mõnda aega liikumatult.

Maasika-lehemardikas ehk ehmespoi (*Galerucella tenella*) on 3–4 cm pikk, kollakaspruunide kumerate kattetiivadega. Eesselja keskel on tal must laik.

Talvitunud kahjurid ilmuvad taimeljäänuste alt välja aprilli lõpul või mai algul. Nad söövad noortesse lehtedesse suuri ebakorrapäraseid auke, hiljem närivad ka õienuppe ja õie kroonlehti.

Mardikate kahjustus on kõige tugevam just õitsemise algul.

Pikalt sooja ja kuiva ilmaga võivad mardikad tuulevarjulises kasvukohas suure osa taimede lehepinnast nahka pista.

Niisuguse kahjustuse korral ei arene marjad maasikataimel lõplikult välja.

Täiskasvanud maasika-lehemardikas.

Mai teisel poolel munevad mardikad munad ühe kaupa lehtede alumisele küljele ja leherootsudesse näritud lohukestesse.

Tõugud kooruvad juuni teisel poolel ja skeletereivad lehti alumiselt küljelt. Seejuures jääb ülaküljele epidermis esialgu terveks. Toitumise lõpetanud täiskasvanud tõugud nukkuvad mulatükikeste all.

Juuli keskel koorunud noormardikaid esineb maasikatel sügiseni.

Tõrjeks pritsige maasikaid kevadel noorte lehtede ilmumisel Mavrik 2F-iga (4–5 ml/10 l). Lehti rüüstavate tõukude vastu pritsige NeemAzal-T/S-iga või mõne taimeloetisega, näiteks koirohuga.

Kohe pärast saagi lõplikku koristamist tõrjuge noormardikaid Mavrik 2 F-iga (4–6 ml/10 l) või Fastac 50ga (6–8 ml/10 l).

Nukkuma siirdunud tõuke hävitage reavahede harimisega, ja kõige parem, kui kogu kasvuperioodi hoiate istandiku umbrohuvaba.

LUGEJA KIRJUTAB

Minu moodus linde ja sipelgaid peletada

Lugesin TT nr 22 (2. juuni), kus õpetasite sipelgaid tõrjuma. Mõtlesin, et lisan sellele ka oma panuse.

Mina kasutan sipelgate vastu värsket puutuhka – raputan seda nende elupaika ja rännuteele. Neile ei meeldi see sugugi, alati on nad kadunud.

Mul on ka moodus lindude peletamiseks maasikapeenralt. Kogun koh-

vipakkide läikivad sisud, löikan need otstest ribadeks, et nad tuule käes lehvima hakkaks. Ühest pakist teen 3–4 punkti, seon nõoriga kokku ja asetan 1–1,5 m kõrgusele üle peenra kulgeva pika nõõri külge rippuma.

Pärast marjaaega kerin kõik kokku ja jätan järgmist suve ootama.

EILI